

ด้านนี้ได้ ด้วยเหตุผลที่คำว่า “นักประชาสัมพันธ์” นั้น ได้ถูกทำลายความศักดิ์สิทธิ์ในคำนี้ไปมาก ทั้งนี้เพราะการคัดเลือกครูเป็นครูประชาสัมพันธ์โรงเรียน มักจะคัดเลือกครูที่มีคุณสมบัติทางความสวย ความรวย ความเป็นที่รู้จักกันในสังคม หรือเคยเป็นนักหนังสือพิมพ์มาก่อน เป็นต้น ฉะนั้นจึงสมควรที่ครูประชาสัมพันธ์จะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถที่แท้จริง ทำตัวให้มีค่าแก่วิชาชีพ โดยการเลือกใช้เครื่องมือในการค้นหาความจริงที่มีความเที่ยงตรง (validity) และมีความเชื่อถือได้ (reliability) ดังเช่นการวิจัย ทั้งนี้เพราะในบรรดาวิธีแสวงหาความรู้ (Method of Knowing) นั้น วิธีทางวิทยาศาสตร์หรือการวิจัย เป็นวิธีที่ดีที่สุด ครูต้องทำตัวให้ทันต่อเหตุการณ์ ทันต่อเทคโนโลยีใหม่ๆ ด้วยการใฝ่ใจศึกษาหาความรู้และความชำนาญอยู่เสมอ

2. ครูประชาสัมพันธ์จะต้องเป็นผู้ที่ขยัน มีการจัดเก็บข้อมูลที่จำเป็นของโรงเรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง สามารถนำออกไปใช้ได้ทันทีเมื่อมีผู้ต้องการ ไม่ใช่การเคาสุ่ม มีคำกล่าวที่ว่า “ปัจจุบันนี้จะหาประชาสัมพันธ์ทั้งสาวและสวयीได้หลายคน แต่จะหาประชาสัมพันธ์ที่เขียนภาษาไทยได้ดีและมีความรู้รอบตัวนั้น หาได้ยากมาก” ซึ่งทั้งสองอย่างนี้เป็นความสามารถด้านทักษะ ต้องสั่งสมประสบการณ์ ศึกษาค้นคว้า อ่านหนังสือมากๆ จึงมีความชำนาญ

3. ในการประชาสัมพันธ์สำหรับบุคลากรภายใน ซึ่งมีการผลิตข่าวทุกวัน วันละหลายๆ เรื่อง แม้งานประชาสัมพันธ์จะใช้สื่อทุกอย่างที่มี อยู่ข่าวสารก็มักจะไปไม่ถึงประชากร หากกิจกรรมนั้นไม่ค่อยประสบผลสำเร็จเท่าไร คณะกรรมการก็มักจะถูกต่อว่าจากผู้จัดงานเสมอว่า “ประชาสัมพันธ์อ่อน” ซึ่งโดยทั่วไปก็มักจะเป็นเช่นนั้น ดังนั้นคณะกรรมการประชาสัมพันธ์ควรตรวจสอบว่าข่าวสารถึงมือบุคลากรภายในทั่วถึงหรือไม่ และรีบแก้ไขข้อบกพร่องที่ทำให้ข่าวสารไปไม่ถึงมือบุคลากรภายในเป็นการด่วน

4. การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของโรงเรียน ให้ปรากฏแก่สายตาของบุคลากรภายนอก นอกจากจะเสนอข่าวและข้อมูลเรื่องความก้าวหน้าทางด้านวิชาการและเทคโนโลยี ตลอดจนกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนแล้ว คณะกรรมการยังต้องพยายามทำหน้าที่แมวมอง เสาะหาข่าวสารของบุคลากรในโรงเรียน ได้แก่ ความสำเร็จของนักเรียนปัจจุบันและศิษย์เก่า

ด้านกีฬา ด้านบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์ ด้านศิลปวัฒนธรรม และด้านวิชาการ เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงให้แก่โรงเรียน

5. การพัฒนาตนเองในด้านความรู้และบุคลิกภาพ ให้กระชับกระเฉงว่องไว ด้วยการไปร่วมประชุมสัมมนาทางการประชาสัมพันธ์โรงเรียนกับกลุ่มโรงเรียนอื่นๆ หรือเสวนากับผู้มีความรู้ทางการประชาสัมพันธ์ อย่างน้อยที่สุดปีละครั้ง

16.2.5 การขาดเครื่องมืออุปกรณ์ที่จำเป็นในการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ ผู้บริหารโรงเรียนคิดว่า งานประชาสัมพันธ์คงไม่มีอะไรมาก ให้จัดตั้งฝ่ายประชาสัมพันธ์โรงเรียนขึ้น แต่พอผู้ดำเนินงานเสนอว่าจะต้องใช้เครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ ที่จำเป็น ในการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ ฯลฯ ก็เริ่มเกิดความลังเลใจพาลจะล้มเลิกเอาง่ายๆ หรือบางทีก็ให้ความสนับสนุนอย่างเสียไม่ได้ แผนงานที่ดี โครงการที่เลอเลิศย่อมไม่สัมฤทธิ์ผล ถ้าหน่วยงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนยังขาดเครื่องมือสื่อสาร อุปกรณ์ต่างๆ โดยทั่วไปก็ใช้ร่วมกันกับฝ่ายโสตทัศนศึกษา งานประชาสัมพันธ์โรงเรียนจึงไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ปัญหาด้านนี้มักจะเป็นปัญหาด้านงบประมาณ เพราะการสื่อสารมีค่าใช้จ่าย จัดสรรงบประมาณให้ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ มักจะจัดสรรงบให้โดยไม่คำนึงถึงสถานภาพของโรงเรียน เช่น โรงเรียนกำลังมีภาพพจน์ที่ไม่ดี แทนที่จะมีแผนและจัดงบประมาณให้เพียงพอ กลับใช้นโยบายประหยัด ทำให้ภาพพจน์เลวร้ายยิ่งขึ้นเป็นต้น ปัญหาด้านการสื่อสารอีกประการหนึ่งก็คือ ผู้บริหารโรงเรียนมักจะทำตนเป็นผู้เชี่ยวชาญเรื่องการสื่อสาร เข้าไปกำหนดรายละเอียดวิธีการสื่อสาร เลือกสื่อเสียเอง บางทีขณะทำงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนเองก็มักผิดพลาดในการใช้สื่อเพราะขาดหลักวิชาการ ทำให้ใช้สื่อผิดพลาดกลุ่มเป้าหมายได้

ข้อเสนอแนะ

1. การเพิ่มประสิทธิภาพของเครื่องมือ นับตั้งแต่เครื่องโสตทัศนอุปกรณ์เครื่องมือสื่อสาร ถ้าผู้บริหารโรงเรียนไม่สามารถจัดหามาใช้ เนื่องจากขาดงบประมาณหรือราคาแพงเกินไป ผู้บริหารหรือผู้ดำเนินงานประชาสัมพันธ์ควรเปลี่ยนไปใช้วิธีที่ประหยัดค่าใช้จ่าย เช่นขอความร่วมมือไปยังสถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตนักศึกษาโสตทัศนศึกษาของนัก

ศึกษาไปฝึกงาน ช่วยกันวางระบบสื่อสารที่ศึกษาในโรงเรียน โดยโรงเรียนเป็นผู้จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ ที่จำเป็นให้ก็จะได้ประโยชน์ด้วยกันทั้งสองฝ่าย

2. จัดกิจกรรมพิเศษ เช่น เดินวิ่งการกุศล แข่งขันกอล์ฟ แข่งขันโบว์ลิ่ง เพื่อหารายได้ มาจัดซื้ออุปกรณ์โสตที่จำเป็น

3. ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์อุปกรณ์โสต จากผู้มีฐานะดีของจังหวัด เขาพร้อมที่จะช่วยเหลือโรงเรียนโดยตรงถ้าเขารู้ถึงความต้องการของโรงเรียน ผู้บริหารเสาะหาว่าในโรงเรียน ในกลุ่มผู้บริหารมีอาจารย์ท่านใดบ้าง รู้จักสนิทสนมกับผู้มีฐานะดีเป็นตัวแทนของโรงเรียน ไปเยี่ยมท่านเหล่านี้ถึงบ้าน เมื่อได้รับความร่วมมือแล้วทำจดหมายตอบขอบคุณ และอาจเชิญท่านมาเยี่ยมชมผลงานของความช่วยเหลือต่างๆ ได้ด้วย

4. บำรุงรักษาอุปกรณ์โสต ให้อยู่ในสภาพหรือพร้อมที่จะใช้งานได้ทันที

16.2.6 ขาดการประเมินผลการประชาสัมพันธ์โรงเรียน

ในขณะที่มีการยอมรับว่างานประชาสัมพันธ์มีคุณประโยชน์ต่อโรงเรียน ไม่มีใครกล้าพูดอย่างเปิดเผยว่า การประชาสัมพันธ์ไม่มีประโยชน์ แต่มักจะมีปัญหาว่าความสำเร็จของการประชาสัมพันธ์โรงเรียนนั้นวัดหรือประเมินผลได้หรือไม่ ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ มีความเห็นว่าการประชาสัมพันธ์วัดผลไม่ได้ ในขณะที่ขณะทำงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนกล่าวว่า งานประชาสัมพันธ์โรงเรียนวัดหรือประเมินผลได้ ซึ่งความจริงแล้วถูกด้วยกันทั้งสองฝ่าย เพราะฝ่ายหนึ่งที่บอกว่า วัดไม่ได้นั้น ในใจตนเองนึกถึงมาตรหรือเกณฑ์วัดเป็นตัวเลขเพียงอย่างเดียว คือ ยังไม่ทราบว่าควรจะใช้มาตรหรือเกณฑ์อะไรในการวัด ขณะทำงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนบอกว่า วัดผลได้ ก็นึกมาตรวัด ได้แก่ วัดทัศนคติ ทำที่และปฏิกริยาย้อนกลับ (Feedback) เป็นต้น ปัญหาคือทำอย่างไรจะให้มาตรหรือเกณฑ์วัดของสองฝ่ายนั้นเป็นอย่างเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

โรงเรียนควรประเมินผลงานของการประชาสัมพันธ์โรงเรียน จากกลุ่มประชาคมติที่กำลังจะจากโรงเรียนไป ได้แก่ นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาหรือลาออก คณาจารย์ที่ลาออก ช่างหรือเกษียณอายุ และผู้ที่มาเยี่ยมโรงเรียน (ถ้าไม่มีใครขอมาเยี่ยม ก็เชิญเขามา

เยี่ยมเสียเอง) บุคคลกลุ่มนี้สามารถจะเสนอแนะได้เต็มที่ เพราะไม่ต้องกลัวผลตกกระทบแม้จะวิจารณ์ในทางลบบ้าง การวัดความสำเร็จของการประชาสัมพันธ์ที่เป็นปัญหาว่าจะวัดหรือประเมินผลได้หรือไม่ ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัตินั้น วิธีการแก้ปัญหาก็คือ ในแผนงานประชาสัมพันธ์ จะต้องตกลงกันเสียแต่แรกว่าจะใช้อะไรเป็นเครื่องวัดผลสำเร็จหรือล้มเหลวของการประชาสัมพันธ์โรงเรียน เช่น อาจจะช่วยกันสร้างแบบสอบถาม

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2

จงเขียนสรุป ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขการประชาสัมพันธ์จากกลุ่มเป้าหมายภายในโรงเรียน ลงในตาราง

ปัญหาและอุปสรรค	แนวทางแก้ไข
1. ขอบเขตหน้าที่ของงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน	1.
2. รูปแบบการดำเนินงานงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน	2.
3. บุคลากร	3.
4. งบประมาณ	4.
5. วัสดุ อุปกรณ์	5.
6. สื่อการประชาสัมพันธ์โรงเรียน	6.

16.3 ปัญหา อุปสรรค จากกลุ่มเป้าหมายภายนอกโรงเรียน

กลุ่มเป้าหมายภายนอกโรงเรียนอันได้แก่ ผู้ปกครอง ศิษย์เก่า หัวหน้าส่วนราชการ ในจังหวัดอันได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ ศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาธิการอำเภอ ตลอดจนสมาคมหรือกลุ่มอิทธิพล เช่น สมาคมผู้ปกครอง-ครู ครูสภา สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย ลูกเสือชาวบ้าน ต่างมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับโรงเรียน ซึ่งเป็นไปตามลักษณะของสังคมมนุษย์ที่จะอยู่อย่างโดดเดี่ยวไม่ได้ จึงจำเป็นต้องสร้างความเข้าใจ

ความสัมพันธ์อันดีต่อกัน การแข่งขันในการสร้างชื่อเสียงเกียรติคุณ พลังศรัทธาและความ เชื่อถือ ตลอดจนทัศนคติจากประชาชนทั่วไป ล้วนแล้วแต่มีความสำคัญต่อโรงเรียนทั้งสิ้น

บทบาทของกลุ่มเป้าหมายภายนอกโรงเรียน

1. บทบาทต่อการสร้างประชาคม กลุ่มเป้าหมายภายนอกโรงเรียนบางกลุ่ม มีอิทธิพลมากต่อการสร้างทัศนคติใหม่ๆ ให้เกิดขึ้นต่อกลุ่มประชาชนทั่วไป เช่น กลุ่มสื่อมวลชนที่มีอิทธิพลต่อความคิดของผู้เปิดรับข่าวสาร การเสนอข่าวต่างๆ จะมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติได้

2. บทบาทต่อความร่วมมือในการดำเนินงานของโรงเรียน กลุ่มเป้าหมายภายนอกโรงเรียนบางกลุ่มก็มีส่วนต่อการบรรลุสู่เป้าหมายของโรงเรียน ในรูปของการให้ความร่วมมือในการดำเนินงาน เช่น กลุ่มประชาชนในท้องถิ่นที่โรงเรียนกำลังจะเข้าไปดำเนินงานอยู่ในละแวกนั้น มีการก่อสร้างโรงเรียนใหม่ ตัดถนนผ่านที่ดินโรงเรียน จะต้องหาวิธีที่จะชักชวนกลุ่มประชาชนในชุมชนละแวกใกล้เคียงโรงเรียนมาเป็นพวกพ้องเพื่อสนับสนุนหรือให้ความร่วมมือในที่สุด

ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ภายนอกโรงเรียน

ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ภายนอกโรงเรียน นั้นจะปรากฏให้เห็นตามกระบวนการประชาสัมพันธ์นั่นเอง คือ

16.3.1 ปัญหาขาดการค้นคว้าหาข้อมูล ดังได้กล่าวไว้ในตอนก่อนๆ ว่าการประชาสัมพันธ์จะได้ผลดีนั้นขึ้นอยู่กับการได้ข้อมูลที่ไม่ใช่การเคาะสุ่ม การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ที่ดำเนินไปโดยขาดข้อมูลประกอบ หากการประชาสัมพันธ์เกิดได้ผลขึ้นมา ยิ่งทำให้มองข้ามความสำคัญของข้อมูล

ข้อเสนอแนะ

1. การหาข้อมูลนั้นต้องเป็นหน้าที่ที่สำคัญของหน่วยงานประชาสัมพันธ์ โรงเรียนที่ต้องการกระทำอย่างมีระเบียบแบบแผนและต่อเนื่อง จะช่วยให้โรงเรียนสามารถทราบถึงปัญหาของโรงเรียนตั้งแต่เป็นปัญหาเล็ก ๆ น้อยๆ หรือพบเห็นปรากฏการณ์ที่อาจจะก่อให้เกิดปัญหาในอนาคตได้

ตัวอย่างข่าวสารและข้อมูลที่ควรศึกษาของกลุ่มสื่อมวลชน

-ข่าวสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนโยบายในการปฏิบัติงานของกลุ่มสื่อมวลชน

-ข่าวสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานที่ตั้งตลอดถึงรายละเอียดต่างๆ ของสำนักงานของกลุ่มสื่อมวลชน

-ข่าวสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อถือของวงการสังคมที่มีต่อกลุ่มสื่อมวลชน

-ข่าวสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลของกลุ่มสื่อมวลชน

-ข่าวสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องประวัติความเป็นมาของกลุ่มสื่อมวลชน

2. คอยสดับรับฟังข่าวสารของหน่วยงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน ฝ่าย

บริหารโรงเรียน ต้องมีการใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาข้อมูลข่าวสารอย่างหนักแน่น และมีเหตุผล ไม่ตื่นตระหนกเมื่อได้ข้อมูลในทางลบ และเพิกเฉยไม่สั่งให้ดำเนินการใดๆ เพราะเห็นว่าเป็นปัญหาเล็กๆ น้อยๆ ทำให้วัตถุประสงค์ของงานประชาสัมพันธ์ในการป้องกันหรือใช้การประชาสัมพันธ์แบบรุก (offensive public relations) ไม่บรรลุผล เพราะต้องใช้การประชาสัมพันธ์เพื่อแก้ไขหรือใช้การประชาสัมพันธ์แบบรับ (defensive public relations) คอยแก้ไขอยู่ร่ำไป ซึ่งเป็นภาระทั้งในด้านเวลาและค่าใช้จ่ายและจะกระทบถึงภาพพจน์ของโรงเรียนไม่หยุดหย่อน

18.3.2 ปัญหาครูประชาสัมพันธ์โรงเรียนไม่รู้จักหีบข่าว ไปเสนอสื่อมวลชนได้อย่างเหมาะสม กิจกรรมพิเศษที่ปฏิบัติเหล่านั้นอาจจะไร้คุณค่าลงไปกว่าที่ควร หากโรงเรียนไม่รู้จักเสนอข่าว

ข้อเสนอแนะ

ครูประชาสัมพันธ์โรงเรียน จะต้องสร้างความคุ้นเคย ให้เกิดความรู้สึกเป็นกันเองกับสื่อมวลชน โดยเฉพาะถ้าเป็นศิษย์เก่า ก็จะได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีพยายามมองรอบๆ ตัวให้เป็นข่าว แล้วจะทำให้โรงเรียนเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป เช่น

-นักเรียนไปแข่งขัน (กีฬา งานศิลป์ ตอบปัญหาทางโทรทัศน์ ฯลฯ)

ได้รับรางวัล

- โรงเรียนซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์
- ครูไปเรียนต่อภายใน-ภายนอกประเทศ
- โรงเรียนอื่นมาเยี่ยมโรงเรียนเรา
- การแต่งตั้ง-โยกย้ายคณาจารย์ในโรงเรียน
- ครูสำเร็จการศึกษาแล้วกลับมาทำงานต่อ

๗๑๙

การผลิตภาพและการส่งภาพต่อหนังสือพิมพ์ เพื่อความมั่นใจว่าภาพที่ส่งไป
จะได้ลงหนังสือพิมพ์ ขณะทำงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนควรดำเนินการดังนี้

ภาพ ควรมีขนาด 5X 7 นิ้ว หรือที่เรียกว่า “จัมโบ้” เป็นภาพที่คม-ชัด รูป
ขาว-ดำ ครูประชาสัมพันธ์ต้องกล้ากำกับ เช่น สั่งให้ยืนชิดกัน ชนแก้ว เป็นต้น ตำแหน่งของ
คนในภาพต้องอยู่รวมๆ เห็นหน้าชัด งานอภิปรายหรือบรรยาย ไม่ควรห้วงป้ายด้านหลัง
เพราะได้ภาพมีคำบรรยายอยู่แล้ว ควรถ่ายรูปผู้บรรยายตัดแปะไว้ที่มุมภาพด้วย

คนสำคัญในภาพ ควรอยู่กลาง เพราะถ้าภาพขนาดไม่พอดี เขาจะตัดขอบ
ภาพออก คนสำคัญก็จะตกขอบ

ข้อควรระวังในการส่งภาพ 1 ภาพ ไปลงหนังสือพิมพ์หลายฉบับ เขาจะไม่
ลงรูปซ้ำ ควรจะถ่ายหลายๆ รูป แตกต่างกัน และจำนวนคนในภาพไม่ควรมากเกินไป

การบรรยายได้ภาพจะต้องมีชื่อ นามสกุลที่ถูกต้อง ตำแหน่งควรถามเขา
ให้แน่นอน (ขออนามบัตรดีที่สุด) ยศของทหาร ตำรวจ ถ้าไม่แน่ใจไม่ควรเขียนย่อเขียนให้
เต็มไปเลย หากเขียนตัวเลขจะต้องวงเล็บตัวหนังสือกำกับ วัน และวันที่ต้องละเอียด หากผู้
บริหารโรงเรียนออกข่าวบ่อยๆ ควรขอภาพเดี่ยวๆ ที่ผู้บริหารชอบส่งไปให้หนังสือพิมพ์ไว้
เลยจะเป็นการดีมาก

การส่งข่าวขณะทำงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน ควรศึกษาให้รู้ว่า ข่าวชนิด
ใดอยู่หน้าใดของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ หากส่งข่าวไปยังบรรณาธิการ ข่าวอาจจะค้าง
เพราะบรรณาธิการย่อมจะมีงานมาก ถ้าส่งข่าวกีฬาไปยังหัวหน้าข่าวกีฬา หรือส่งข่าวสตรีไป
ยังหัวหน้าข่าวสตรี ในแง่จิตวิทยาหัวหน้าเหล่านั้นย่อมจะภาคภูมิใจที่โรงเรียนรู้จักเขา แม้ว่า

บางครั้งเราจะไม่รู้ว่าหัวหน้าข่าวนั้นเป็นใคร เราก็สามารถจะโทรศัพท์ไปถามที่โรงพิมพ์โดยตรงก่อนได้

การเขียนข่าว ควรเขียนไม่ยาว จับประเด็นที่ดีๆ ใช้ภาษาที่อ่านแล้วเข้าใจง่าย เขาอาจจะลงเรื่องเราทั้งหมด โดยไม่ต้องตัดต่ออีก และไม่ควรมีที่บอกว่าสำนักพิมพ์สามารถติดต่อกลับได้ที่ไหน ชื่ออะไร มีเบอร์โทรศัพท์ เพื่อเขาขงใจ จะโทรศัพท์ตามได้ ควรส่งข่าวในช่วงเวลาที่เหมาะสม ไม่กระชั้นชิดจนเกินไป ควรถึงโรงพิมพ์ก่อน 7-10 วัน

การแถลงข่าว คณะทำงานประชาสัมพันธ์ต้องเตรียมตัวเลขต่างๆ รายละเอียดของข่าวพิมพ์ในลักษณะ “ข่าวแจก” เพราะหนังสือพิมพ์เป็นโลกของการแข่งขันทุกอย่างอยู่ที่เนื้อของข่าวและภาพของข่าวเป็นสำคัญ ถ้าข่าวที่ลงไม่จริง จะต้องรีบชี้แจงแก้ไขด่วน เพราะคนทั่วไปจะจำเรื่องที่ไม่ดีไปแล้ว การแก้ข่าวยิ่งช้ายิ่งเสียหายมาก ชี้แจงเร็วเท่าไร จะเป็นผลประโยชน์มากเท่านั้น

16.3.3 ปัญหาเกี่ยวกับวิธีการของชุมชนสัมพันธ์ โรงเรียนต้องสัมพันธ์กับกลุ่มเป้าหมายภายนอกตลอดเวลา ดังนั้นบุคลากรภายในโรงเรียน ตั้งแต่ผู้บริหารโรงเรียน คณะอาจารย์ เจ้าหน้าที่ธุรการ นักเรียน ตลอดจนนักการภารโรง ใช้วิธีการของชุมชนสัมพันธ์ในด้านบวกหรือด้านลบ ปัญหาทางด้านนี้มักเกิดจาก การแบ่งพรรคแบ่งพวกของบุคลากรภายในโรงเรียน ขวัญและกำลังใจเป็นอย่างไร หากมีบุคลภายนอกมาติดต่อกันผู้ที่ไม่ใช่คณะทำงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนแล้ว มักจะได้รับคำตอบที่ว่า “ไม่รู้.....ไม่ทราบ” ไม่ได้รับการช่วยเหลือเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะ

เมื่อไรก็ตามที่ผู้บริหารโรงเรียนได้รับทราบปฏิกิริยาชุมชนสัมพันธ์ ในแง่ลบ ก็ควรจะดำเนินการแก้ไขประชุมชี้แจง หรือพบปะพูดคุยเป็นการส่วนตัวหากรู้ตัวผู้กระทำ ผู้บริหารโรงเรียนและคณะทำงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนจะต้องหมั่นสร้างความสำนึกให้บุคลากรภายในโรงเรียนรู้สึกรู้ว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน ทุกคนเป็นตัวแทนของโรงเรียนในการสร้างชื่อเสียง ภาพพจน์ที่ดี ให้การต้อนรับบุคลภายนอกด้วยอัธยาศัยไมตรี

ที่ดีให้ความช่วยเหลือด้วยความเต็มใจ โดยเฉพาะผู้ปกครองนักเรียน ต้องมาตระคิดต่อเกี่ยวกับบุตรหลานของเขามากกว่ากลุ่มเป้าหมายภายนอกกลุ่มอื่นๆ อยู่แล้ว

16.3.4 ปัญหาขาดการประเมินผลการประชาสัมพันธ์โรงเรียน เพราะมักจะคิดว่าเป็นเรื่องยุ่งยาก ลำบาก เสียเวลา เสียค่าใช้จ่ายมาก จึงไม่ค่อยจะทำการประเมินผลการประชาสัมพันธ์โรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. การวิจัยทางการประชาสัมพันธ์โรงเรียนเราทำเพื่อ

1.1 ค้นหา ทักษะและความรู้สึกของประชาชนที่มีต่อนโยบาย การบริหารจัดการสอนการเรียนการสอนของโรงเรียน

1.2 ทำนายล่วงหน้าถึงท่าทีของประชาชน อันจะเกิดปฏิกิริยาต่อนโยบายที่โรงเรียนดำเนินงาน แล้วนำมาประกอบการพิจารณาแก่ผู้บริหารงานของโรงเรียน ต่อปัญหาหนึ่งปัญหาใด

1.3 ค้นหาความเข้าใจผิดหรือความคิดที่ประชาชนมีต่อโรงเรียน ตลอดจนสืบหาข้อกระทบกระเทือนที่กีดกร่อนความเชื่อมั่นที่ประชาชนมีต่อโรงเรียน เพื่อหาทางแก้ไขความเข้าใจผิดและลบล้างข้อกระทบกระเทือนใจใดๆ ที่มีอยู่ให้หมดสิ้นไป

1.4 คุปฏิกิริยาที่ประชาชนมีต่อโรงเรียน เมื่อมีสถานการณ์อันใดอันหนึ่งเกิดขึ้น

2. ชนิดของการวิจัยประชาสัมพันธ์ แบ่งได้เป็น 5 ชนิด

2.1 สสำรวจภาพพจน์ (Image Survey) เป็นการสำรวจความรู้สึกของประชาชนต่อโรงเรียน ทำให้เรารู้ว่า คนคิดอย่างไร เข้าใจดีเพียงใด คนชอบหรือไม่ชอบอะไร คนรู้จักโรงเรียนดีขนาดไหน ชื่อเสียงเป็นอย่างไร ประชาชนคิดอย่างไรต่อบริการหรือผลงานการปฏิบัติ ตลอดจนบุคลลากรของโรงเรียน

2.2 วิจัยการจูงใจ (Motivational Research) เป็นการวิจัยเพื่อตอบคำถามว่า ทำไมคนจึงคิดเช่นนั้น หรือจึงไม่คิดเช่นนั้น

2.3 สำรวจประสิทธิผล (Effectiveness Survey) เป็นการวิจัยก่อนและหลังการดำเนินการประชาสัมพันธ์

2.4 ศึกษากลุ่มประชาชนเฉพาะกลุ่ม เช่น ศึกษาทัศนคติของอาจารย์ผู้ปกครองศึกษานิเทศก์ เป็นต้น

2.5 ศึกษาผลงานของโรงเรียนด้านต่างๆ

3. ข้อจำกัดของการวิจัยการประชาสัมพันธ์ การประชาสัมพันธ์เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ จึงเป็นเรื่องยากมากที่จะวัดผลได้ว่าเป็นอย่างไร บุคคลที่ตอบอาจจะไม่เปิดเผยความรู้สึกที่แท้จริง การเลือกกลุ่มตัวอย่างอาจจะมีจำนวนน้อย อาจจะทำให้เป็นตัวแทนประชากรทั้งหมดไม่ได้ การดำเนินการหาข้อมูลก็อาจดำเนินการโดยบุคคลที่ไม่ค่อยจะชำนาญมากนัก จึงทำให้ไม่ได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง แต่อย่างไรก็ตามการวิจัยก็ยังเป็นสิ่งจำเป็น เพราะการประชาสัมพันธ์นั้น ต้องดำเนินการบนฐานของข้อเท็จจริง มิใช่บนฐานของความคิดเห็นของอาจารย์ประชาสัมพันธ์โรงเรียน

16.4 ข้อเสนอแนะตารางสรุปวิธีการดำเนินการแก้ปัญหาการประชาสัมพันธ์โรงเรียน

เมื่อได้เสนอปัญหา อุปสรรคของงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนไปแล้ว บางครั้งอาจมีวิกฤตการณ์ให้โรงเรียนต้องวางแผน ในการแก้ไขสถานการณ์ให้ลุล่วงผ่านพ้นวิกฤตการณ์ไปได้ด้วยดี จนสามารถถกฉวยเหตุการณ์มาเป็นโอกาสในการเสริมสร้างภาพพจน์ของโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้นไปอีกก็ได้ การแก้ปัญหาแต่ละครั้งควรจะได้บันทึกไว้เป็นข้อมูล ดังนี้

แผนภูมิที่ 13 ตัวอย่างตารางสรุปวิธีการดำเนินการแก้ปัญหาการประชาสัมพันธ์โรงเรียน

1. วัน เดือน ปี
2. ประเด็นปัญหา
 - 1.....
 - 2.....
3. ผลกระทบที่เกิดจากปัญหา
 - 1.....
 - 2.....
4. วัตถุประสงค์ในการทำการประชาสัมพันธ์
 - 1.....
 - 2.....
5. ผู้ที่เกี่ยวข้องกับปัญหา
 - 1.....
 - 2.....

แนวทางการแก้ปัญหา	วิธีการแก้ปัญหา	เหตุผล	สื่อที่ใช้

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3

จงเขียนสรุปวิธีการดำเนินการแก้ปัญหาการประชาสัมพันธ์กลุ่มเป้าหมาย
ภายนอกโรงเรียน ความตัวอย่างในหน้า 504-509 ยกเว้นกรณีตัวอย่างเพียง 1
ปัญหา

16.5 ข้อเสนอแนะการประชุมทางวิชาการเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการประชาสัมพันธ์โรงเรียน

ได้เสนอแนะการสรุปวิธีการดำเนินการแก้ปัญหาการประชาสัมพันธ์โรงเรียนประจำวันไปแล้ว เวลาผ่านไป 1 ปี สมควรจัดการประชุมทางวิชาการ ระหว่างคณะผู้ทำงานประชาสัมพันธ์ ผู้บริหาร หัวหน้างานระดับต่าง ๆ วิทยากร และผู้เกี่ยวข้อง จะได้สรุปปัญหาและอุปสรรคในการประชาสัมพันธ์โรงเรียนให้มีทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

(ดังภาคผนวกหน้า 693)

สรุป

ปัญหา อุปสรรค ของการดำเนินงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน ในแง่การปฏิบัติและการบริหาร ได้แก่ ด้านบริการ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุและอุปกรณ์ ด้านการเงินหรืองบประมาณ เป็นปัญหาภายในโรงเรียน ส่วนการชุมชนสัมพันธ์เป็นปัญหาภายนอกโรงเรียน ที่โรงเรียนจะต้องดำเนินการแก้ปัญหาเหล่านั้นให้ลุล่วงไปด้วยดี ดังที่ได้เสนอแนะวิธีการและตารางสรุปวิธีการดำเนินการแก้ปัญหาการประชาสัมพันธ์โรงเรียน แต่ปัญหาก็คือปัญหาที่จะมาในหลายๆ รูปแบบโดยคาดไม่ถึงก็มีอยู่เสมอ จึงจำเป็นอยู่เองที่โรงเรียนจะต้องร่วมมือกันตั้งรับ ระดมพลังสมองใช้วิชาการ วางแผนแก้ปัญหา อย่างมีเหตุมีผลมีขั้นตอน ก็ย่อมจะผ่านพ้นอุปสรรคไปได้ด้วยดี

การประเมินผลท้ายบท

1. ตรวจสอบการเขียน สรุป ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขการประชาสัมพันธ์จากกลุ่มเป้าหมายภายในโรงเรียน
2. ตรวจสอบการเขียน สรุป วิธีการดำเนินการแก้ปัญหาการประชาสัมพันธ์จากกลุ่มเป้าหมายภายนอกโรงเรียน

แนวตอบ 1. กิจกรรมการเรียน

กิจกรรมการเรียนที่ 1	1.1	คู่คำตอบจากหน้า	488
	1.2	คู่คำตอบจากหน้า	488-489

กิจกรรมการเรียนที่ 2		คู่คำตอบจากหน้า	490 ถึง 503
----------------------	--	-----------------	-------------

กิจกรรมการเรียนที่ 3		คู่คำตอบจากหน้า	503 ถึง 509
----------------------	--	-----------------	-------------

2. การประเมินผลท้ายบท ใช้แผนภูมิที่ 13		ในหน้า	510
--	--	--------	-----

2.1		คู่คำตอบจากหน้า	489-503
-----	--	-----------------	---------

2.2		คู่คำตอบจากหน้า	504-509
-----	--	-----------------	---------

ตอนที่ 5
การพัฒนาการประชาสัมพันธ์โรงเรียน

ตอนที่ 5 การพัฒนาการประชาสัมพันธ์โรงเรียน

ผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่ ถือว่า งานประชาสัมพันธ์เป็นเครื่องมือ ในการบริหาร งาน (Management Tool) ที่สำคัญยิ่งของโรงเรียน ในการที่จะช่วยส่งเสริมงานด้านต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนให้ดำเนินไปได้ด้วยดี การบริหารงานภายในโรงเรียน นั้นงานประชาสัมพันธ์จะช่วยส่งเสริมงานด้านบุคลากรการเรียนการสอน คือทั้งการพัฒนาคุณภาพชีวิตในการทำงาน (Quality of Work Life) และการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Quality of Life) ของครูอาจารย์ ตลอดจนการสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียน กับบุคลากรภายในโรงเรียน

ยิ่งกว่านั้น โรงเรียนจะต้องให้ความสนใจประชาชนกลุ่มเป้าหมายต่างๆ ภายนอกโรงเรียน ด้วยเหตุนี้การสร้างภาพพจน์ (Image Building) ของโรงเรียนจึงเป็นเรื่องที่จะต้องดำเนินการในระดับนโยบาย ต้องมีการวางแผนและกำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจนทั้งแผนระยะสั้นและระยะยาว

เมื่อการประชาสัมพันธ์โรงเรียนได้ดำเนินการไปแล้วระยะหนึ่ง เช่น เป็นเวลา 1 ปีการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนก็จำเป็นจะต้องมีการพัฒนาการประชาสัมพันธ์โรงเรียนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่องานประชาสัมพันธ์โรงเรียนจะได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และทำให้เป้าหมายของโรงเรียนบรรลุความสำเร็จ ดังนั้น การพัฒนาการประชาสัมพันธ์โรงเรียน หมายถึง กระบวนการเพิ่มพูนองค์ประกอบสำคัญของการบริหารของครูใหญ่อันได้แก่ การจัดการหรือเทคนิคในการบริหาร (Management) คนหรือบุคลากร (Man) วัสดุและอุปกรณ์ (Material) และเงินหรืองบประมาณ (Money) นั่นเอง การพัฒนาการประชาสัมพันธ์โรงเรียนจึงต้องพัฒนาในสิ่งต่อไปนี้

1. การพัฒนาโครงการเป็นการพัฒนาการจัดการหรือเทคนิคในการบริหาร (Management) ของงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน (บทที่ 17)
2. การฝึกอบรม เป็นการพัฒนาคณะทำงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน หรือบุคลากร (Man) ภายในโรงเรียน (บทที่ 18)

3. การวิจัยเพื่อการประชาสัมพันธ์ เป็นการพัฒนาเครื่องมือ (Material)
ของการประชาสัมพันธ์ (บทที่ 19)

4. การจัดสรรงบประมาณ เป็นการพัฒนาเงิน (Money) ที่จะนำมาใช้ใน
ภารกิจการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน (บทที่ 20)